

Koncept "Schumacher" po lyžiarskej nehode (december 2013) v najväčšom slovenskom bulvárnom denníku

Lucia Lukáčová, Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove,
lukacoval@centrum.sk

Kľúčové slová: Schumacher, Nový Čas, článok, označenie, nehoda, formula 1

Key words: Schumacher, Nový Čas, article, denotation, accident, formula 1

Ešte aj v súčasnosti je jednou z najdiskutovanejších tém v oblasti motoristického športu nepochybne nehoda Michaela Schumachera. Zranil sa pri páde na lyžiach na rodinnej lyžovačke vo Francúzskych Alpách v stredisku Méribel ešte 29. decembra roku 2013 a to tak, že hlavou narazil do skaly v neoznačenej časti medzi dvoma zjazdovkami. Odvtedy sa okolo jeho nehody rozpútalo mediálne peklo, keďže je veľmi známou osobnosťou formuly jeden a športu vôbec. Všetky médiá chcú priniesť čo najaktuálnejšie správy ohľadom Schumacherovho stavu, ktorý niekoľko mesiacov ležal v kóme, a tak sa denne o ňom na ich stránkach často objavuje aj niekoľko článkov. Zámerom novinárov je prilákať čo najviac čitateľov a tak pri označovaní osoby Michaela Schumachera používajú rôzne slovné spojenia alebo prívlastky. Ich články musia byť aj po niekoľkých mesiacoch zaujímavé a preto sa snažia vyhnúť opakovaniu a monotónnosti. Tieto články sledujem od Schumacherovej nehody v rôznych médiách a zaujala ma kreativita, ktorú niektorí ich autori používajú pri jeho označovaní. V nasledujúcej práci som sa rozhodla analyzovať rôzne označenia Michaela Schumachera z internetových článkov najväčšieho slovenského bulvárneho denníka Nový Čas, ktoré boli publikované od dátumu jeho lyžiarskej nehody (29.12.2013) vrátane. Prácu som rozdelila do štyroch častí. Najprv sa venujem jednoslovným a dvojslovným pomenovaniám, potom označeniam súvisiacim s vekom Michaela Schumachera a nakoniec viacslovným pomenovaniám a vyjadreniam.

Na úvod však ešte predstavím slovo koncept. Svoju prácu som nazvala Koncept „Schumacher“ po lyžiarskej nehode (december 2013) v najväčšom slovenskom bulvárnom denníku. Základný význam slova koncept je „prvé spracovanie nejakého textu, náčrt, predbežný plán, spis, dopis a pod. vypracovaný na nečisto“ (Klimeš, 1985, s. 360). Koncept ale môžeme chápať aj ako „zhustenú podobu kultúry vo vedomí človeka“. (Stepanov, 2004, In: Sipko, 2011, s. 26). „Koncept je v podstate kognitívna štruktúra, ktorá spája slovo so zmyslom“ (Sipko, 2011, s. 26) a „konceptualizujú sa názvy kultúrno-historických hodnôt a mená významných predstaviteľov národa“ (ibid., s. 27). Michael Schumacher je významnou osobnosťou predovšetkým nemeckého národa, keďže sa v Nemecku narodil, ale svojimi úspechmi vo formule jeden sa stal slávnym po celom svete, aj na Slovensku. Slováci ho takisto vnímajú ako osobnosť a nejedného fanúšika, ale aj človeka, ktorý šport sleduje len sporadicky, jeho osud zasiahol. V práci teda skúmam, aké označenia pre Schumachera vo svojich článkoch vybrali slovenskí novinári.

I. Jednoslovné označenia

1. Podľa nemeckého denníka Bild sa stav Michaela Schumachera zhoršil. Lekári zároveň dodali, že nevideli, v akom stave bola prilba po náraze. Dodali však, že práve prilba **expretekárovi** zachránila život. (Schumacherov stav sa zhoršil: Jeho mozog je poškodený, nevylučujú trvalé následky, 29.12.2013)

Schumachera autor tejto vety označili slovom expretekár a použil pri tom povolanie, ktorým sa donedávna živil – bol pretekárom formuly 1. Slovo je však použité s latinskou predponou

ex- s významom bývalý, keďže Schumacher sa v októbri roku 2012 rozhodol pretekársku kariéru definitívne ukončiť.

2. *Video z prilby ukázalo, ako sa pri lyžovačke zranil **expilot**: Takto spadol Michael Schumacher.* (Video z prilby ukázalo, ako sa pri lyžovačke zranil expilot: Takto spadol Michael Schumacher, 10.1.2014)

Ide o nadpis článku, v ktorom síce video dokumentujúce nehodu nie je, keďže ho zaistila polícia, ale nájdeme v ňom náčrt, ako pravdepodobne Schumacher spadol. Označenie expilot je podobný príklad ako ten predchádzajúci. Povolanie pilot je opäť použité s latinskou predponou ex- a často sa používa nielen pre označenie pilotov lietadla, ale aj pre označenie pilotov pretekárskych automobilov.

3. *Podľa RMC utrpel "**Schumi**" krvácanie do mozgu a jeho zranenie vyžadovalo okamžitú neurochirurgickú liečbu.* (Schumacherov stav sa zhoršil: Jeho mozog je poškodený, nevylučujú trvalé následky, 29.12.2013)

Táto skratka priezviska Schumacher sa objavuje nielen v slovenskej, ale aj v zahraničnej tlači. Jej používanie by bolo skôr vhodnejšie v okruhu známych, ktorí Schumachera dobre poznajú a môžu ho osloviť dôvernejšie. Ale keďže si túto skratku už dávnejšie osvojila aj tlač, objavuje sa v nej už niekoľko rokov.

4. *Vážnosť situácie potvrdil po vyšetrení až chirurg Gerard Saillant, ktorý **Nemca** operoval pri zlomenine nohy v roku 1999.* (Video priamo zo svahu: Takto zachraňovali Michaela Schumachera, 31.12.2013)

Autor tohto článku použil namiesto mena Michaela Schumachera označenie obyvateľa štátu Nemecko, kde sa Schumacher narodil, aj keď momentálne býva vo Švajčiarsku. Keďže Schumacher je nepochybne jedným z najznámejších Nemcov, každému čitateľovi je jasné, že v článku opisujúcom jeho momentálny zdravotný stav sa jedná práve o neho.

5. *„Získali sme viac času, no musíme pokračovať v neustálom monitorovaní **pacienta**. Najbližšie hodiny budú kľúčové," povedal pre agentúru Reuters hlavný anesteziológ kliniky v Grenobli Jean-Francois Payen.* (Schumachera druhý raz operovali, lekári informovali o jeho stave, 31.12.2013)

Jean-Francois Payen z univerzitnej nemocnice v Grenobli, kde Schumacher leží, použil pre označenie Schumachera vzťah, v ktorom sám voči nemu stojí – on je lekár a Schumacher je pre neho pacient, o ktorého sa stará.

6. *Verní fanúšikovia prišli takto zagratulovať **legende** k jej životnému jubileu.* (Schumiho smutné narodeniny: Namiesto oslavy na chate smutné zhromaždenie!, 4.1.2014)

Toto je popis k fotke, na ktorej vidno niekoľko fanúšikov Michaela Schumachera stojacich pred nemocnicou ako držia veľké transparenty s povzbudivými slovami k uzdraveniu. Schumacher je v tomto popise nazvaný legendou a keďže autor článku predpokladal, že väčšina ľudí, ktorá si článok prečíta, Schumachera pozná, viac slovo legenda neupresnil.

7. *Ako sa vyjadril jeden zo špecialistov, **športovec** nemá v nemocnici zabezpečený žiaden nadštandardný prístup.* (Schumacherov pád bol brutálny: Prilba ukázala hrôzu osudného nárazu, 31.12.2013)

V tomto prípade nazvali Schumachera všeobecným slovom označujúcim človeka, ktorý sa venuje športu a o Schumacherovi je známe, že okrem pretekania na formule jeden je jeho vášňou aj lyžovanie, ktorému sa dlhé roky aktívne venuje, avšak práve tento koníček mu spôsobil vážne zranenie. Týmto označením autor článku spojil oba Schumacherove športové koníčky.

II. Dvojslovné pomenovania

8. *Stéphane Chabarde, neurochirurg, ktorý operoval **nemeckého pilota** dvakrát, povedal, že jeho stav nechce a nebude komentovať.* (Schumacherov stav sa zhoršil: Jeho mozog je poškodený, nevylučujú trvalé následky, 29.12.2013)

Obe slová tvoriace pomenovanie nemecký pilot už boli analyzované ako jednoslovné pomenovania. V tomto prípade autor článku spojil Schumacherovu národnosť a jeho niekdajšie povolanie, ktoré ale uvádza ako stále platné, keďže nie je použité so žiadnym iným slovom vyjadrujúcim vzťah k minulosti.

9. *V noci z nedele na pondelok vznikla na facebooku stránka "R.I.P Michael Schumacher" s čiernou páskou na portréte **nemeckého pretekára**.* (Odporná stránka je preč! Facebook zrušil skupinu, ktorá pochovala Michaela Schumachera, 30.12.2013)

Tento príklad je podobný tomu predchádzajúcemu a obe slová, ktoré ho tvoria, boli taktiež analyzované ako jednoslovné pomenovania. Autor článku opäť používa Schumacherovu národnosť, ktorú tentokrát spája so synonymickým výrazom k povolaniu pilot – pretekár. Je zaujímavé, že autor ani v tomto prípade nijako nenaznačil, že Schumacher sa pretekaniu už vyše poldruha roka nevenuje.

10. ***Legendu motošportu** už viac ako 20-tisíc "fanúšikov" predčasne pochovalo po tom, čo v nedeľu nielen športovým svetom otriasla šokujúca správa - Michael Schumacher počas lyžovačky vo francúzskych Alpách v rezorte Méribel utrpel zranenie hlavy a momentálne leží v kóme.* (Modlitby pre Schumiho: Dojímavé odkazy poslal Fittipaldi, Alonso, Becker či Podolski!, 30.12.2013)

V tomto prípade môžeme vidieť označenie Michaela Schumachera v podobe nezhodného prívlastku. Slovo legenda už bolo analyzované v predchádzajúcej časti, ale v tomto článku ho autor doplnil výrazom motošport, ktorý upresňuje, v ktorej oblasti Schumachera za legendu považujú.

11. *Celý športový svet sleduje s obavami dianie v nemocnici vo francúzskom Grenoble. Tam bojuje o život **legenda F1** Michael Schumacher.* (So Schumacherom bol lyžovať aj jeho syn: Teraz sleduje otcov boj o život!, 30.12.2013)

Opäť tu máme nezhodný prívlastok ako označenie Schumachera. Podstatné meno legenda je opäť doplnené, tentokrát výrazom F1, teda formuly jeden, ktorý ešte detailnejšie vyjadruje, v akom motoristickom športe Schumacher tak vynikol, že je dnes nazývaný legendou.

12. *Najťažší Schumacherov pretek sledujú priamo v nemocnici aj jeho najbližší: manželka Corinna a obe deti. Svoju podporu ale **hviezde F1** vyjadrujú aj bývalí kolegovia a súper i a tiež fanúšikovia z celého sveta.* (ibid.)

V tomto prípade je znova použitý výraz F1 ako nezhodný prívlastok a jeho prvým členom je podstatné meno hviezda. Prvotný význam slova hviezda je teleso, ktoré má vlastný zdroj žiarenia a tak vyniká v tmavom vesmíre (Vesmírne objekty, 2011). Toto slovo sa metaforicky používa aj na označenie ľudí, ktorí v niečom vynikajú a autor článku teda vidí Schumachera ako vynikajúceho vo formule jeden.

13. *A dojímavý je takisto odkaz Sebastiana Vettela, ktorého kroky sledoval **veľký vzor** Michael od malička!* (Modlitby pre Schumiho: Dojímavé odkazy poslal Fittipaldi, Alonso, Becker či Podolski!, 30.12.2013)

V článku z 30. decembra jeho autor nazval Schumachera veľkým vzorom pre Sebastiana Vettela, jeho kolegu z formuly jeden, keďže Vettel sa tým nikdy netajil, pretože sa od Schumachera počas ich spoločného pôsobenia v tomto športe od neho veľa naučil.

14. ***Legendárny pilot** upadol do bezvedomia a zrejme krvácal do mozgu.* (So Schumacherom bol lyžovať aj jeho syn: Teraz sleduje otcov boj o život!, 30.12.2013)

Slovo legenda už neraz použité v predchádzajúcich príkladoch je v tomto článku zmenené na prídavné meno legendárny v spojení s už taktiež neraz použitým názvom povolania pilot. Ani v tomto prípade ale nie je uvedené, že Schumacher už s pretekaním skončil.

15. *Po páde si mal **slávny jazdec** udrieť hlavu o kameň, na mieste nárazu videli svedkovia stopy po krvácaní.* (Pilot F1 má poškodený mozog: Táto trať zradila slávneho Schumiho!, 31.12.2013)

Vo vete z článku z posledného dňa roka 2013 máme názov povolania jazdec, ktorý je synonymický s už použitými označeniami pilot a pretekár. Slovo je v spojení s prídavným menom slávny, pretože Schumachera ako jazdca formuly jeden pozná už roky celý motoristický svet.

16. *Jeden z pohotových turistov natočil moment, keď fenomenálneho jazdca nakladali záchranári do vrtuľníka.* (ibid.)

V inom článku z toho istého dňa nájdeme podobné označenie. Znova je použité slovo jazdec v spojení s prídavným menom fenomenálny, ktoré je odvodené od podstatného mena fenomén a znamená vynikajúci, mimoriadny alebo výnimočný, čím sa Schumacher počas pôsobenia vo formule jeden určite stal. Opäť ale ani v tomto ani v predchádzajúcom príklade nie je napísané, že Schumacher s pretekaním už skončil.

17. *Stav motoristickej legendy sa zhoršuje!* (ibid.)

Príklad z článku z rovnakého dňa prináša znova slovo legenda ako podstatné meno, rozvité prídavným menom motoristická.

18. *Šampión F1 Michael Schumacher má po páde vážne poškodený mozog.* (ibid.)

Autor článku nazýva v tejto vete Schumachera šampiónom formuly jeden a nadväzuje tým na fakt, že Schumacher sa viackrát stal majstrom, teda šampiónom sveta vo formule jeden.

19. *O stave prominentného pacienta informovali lekári na tlačovej konferencii, ktorú vysielali televízie do celého sveta.* (ibid.)

Už raz samostatne použité slovo pacient sa objavuje v inom článku opäť, tentokrát rozvité prídavným menom prominentný. Autor článku ho použil z toho dôvodu, že Schumacher si svojimi skvelými umiestneniami vo formule jeden zaistil slávu a tým pádom aj miesto v kruhu prominentov a o jeho zdravotný stav sa zaujímajú fanúšikovia z celého sveta. Výber prídavného mena však nebol veľmi dobrou voľbou, pretože pri jeho prečítaní môže dôjsť k nedorozumeniu, keďže sa často používa aj vo význame vynikajúci alebo popredný, čo sa v spojení s podstatným menom pacient veľmi nehodí.

III. Označenia súvisiace s vekom Michaela Schumachera

20. *Najťažší boj 44-ročného pretekára prežíva v nemocnici aj jeho manželka Corrina, dcéra Gina-Maria(16) a syn Mick(14).* (So Schumacherom bol lyžovať aj jeho syn: Teraz sleduje otcov boj o život!, 30.12.2013)

Veta pochádza z článku z 30. decembra minulého roka, keď mal Schumacher ešte 44 rokov. Vekový údaj je použitý spolu s jeho niekdajším povolaním pretekár, lenže ani v tomto prípade nie je uvedené, že Schumacher sa už pretekaniu nevenuje.

21. *Štyridsaťštyriročný Nemec nebol podľa prvotných prognóz pri prevoze do nemocnice v ohrození života.* (Schumacherova manažérka prehovorila: Aký je aktuálny stav legendy F1?, 1.1.2014)

V tomto článku je opäť použitý vekový údaj, tentoraz je ale vyjadrený slovne a plní funkciu prídavného mena bližšie určujúceho podstatné meno Nemec, ktoré už bolo detailnejšie rozobraté v predchádzajúcich častiach.

22. *Prvé správy o zranení čoskoro 45-ročného Michaela Schumachera neboli tak dramatické.* (So Schumacherom bol lyžovať aj jeho syn: Teraz sleduje otcov boj o život!, 30.12.2013)

Keďže Schumacher sa zranil približne týždeň pred svojimi narodeninami, nazval ho autor článku ako čoskoro 45-ročného, aby sa vyhol opätovnému použitiu čísla 44.

23. *"Schumi", ktorý by sa mal v piatok 3. januára dožiť 45 rokov, zostáva po dvoch operáciách mozgu v umelom spánku.* (Schumacher stále v kritickom stave, zajtra by sa mal dožiť jubilea, 2.1.2014)

Článok bol napísaný vo štvrtok 2. januára, teda deň pred Schumacherovými narodeninami, ale autor uviedol celý časový údaj, teda deň v týždni aj presný dátum, aj keď možno v tom

časе stačilo napísať „ktorý by sa mal zajtra dožiť 45 rokov“. Je zaujímavé, že autor použil podmienovací spôsob, nakoľko bol stav Schumachera po dvoch operáciách mozgu vážny, a tak nebolo isté, či sa svojich 45-tych narodenín skutočne dožije.

24. *Schumacher stále v kritickom stave, zajtra by sa mal dožiť jubilea* (ibid.)

Toto je nadpis článku, ktorý v krátkosti informuje o tom, že stav Schumachera sa od posledných informácií nezmenil a stále zostáva kritický. Článok bol taktiež napísaný deň pred jeho narodeninami, a taktiež je vo vete použitý podmienovací spôsob, lebo opierajúc sa o zlé správy z nemocnice si novinár nebol istý, či Schumacher prežije nasledujúcu noc. Namiesto udania presného veku použil slovo jubileum, ktoré sa pôvodne používalo s okrúhlymi narodeninami končiacimi nulou, ale zvykne sa už používať aj pre označenie narodenín končiacich číslom 5 (Cudzie slová, 2014).

25. *Schumiho smutné narodeniny: Namiesto oslavy na chate smutné zhromaždenie!* (Schumiho smutné narodeniny: Namiesto oslavy na chate smutné zhromaždenie!, 4.1.2014)

Článok s týmto nadpisom vyšiel deň po Schumacherových narodeninách, ktoré autor označil ako smutné z toho dôvodu, že stále nebolo isté, či sa Schumacher zo svojich zranení dostane, a teda nikto z jeho rodiny, priateľov ani fanúšikov nemal na oslavy chuť. Je známe, že Schumacher plánoval narodeniny osláviť na chate s rodinou a priateľmi, ale keďže sa vážne zranil, zišlo sa pred nemocnicou kde leží veľa jeho fanúšikov, ktorí sa za neho modlili a zapalovali sviečky za jeho uzdravenie.

26. *Vpiatok 3. januára 2014 mal najväčší šampión F1 narodeniny, oslava sa však nekonala a to jediné, čo mu všetci zaželali, je, aby otvoril oči a žil.* (Otázniky okolo Schumacherovho pádu: Ako to bolo naozaj?, 4.1.2014)

Veta z článku zo dňa po Schumacherových narodeninách konštatuje, že Schumacher sa narodenín dožil, ale bohužiaľ vzhľadom k zdravotnému stavu nemal žiadnu typickú oslavu a všetci, ktorí na neho v ten deň mysleli mu priali iba to najdôležitejšie – uzdravenie.

27. *Stav 45-ročného niekdajšieho pilota sa v kóme stabilizoval a lekári v nemocnici vo francúzskom Grenobli začali koncom januára s pozvoľným prebúdzaním.* (Smutná predpoveď neurológov: Čo povedali doktori o Schumacherových šanciach?, 1.3.2014)

Tento príklad je z článku, ktorý vyšiel skoro dva mesiace po Schumacherových narodeninách a jeho vek je opäť použitý s názvom jeho povolania pilot, ktoré je rozvité prídavným menom niekdajší a tak uvádza, že Schumacher kariéru pilota už ukončil.

IV. Viacslovné pomenovania a vyjadrenia

28. *Jeden z najlepších pilotov histórie je po nešťastnom páde na zjazdovke vo francúzskom Méribele už štyri týždne v umelom spánku.* (Nové správy o Schumacherovom stave: Lekári začínajú hovoriť o mizivých šanciach!, 22.1.2014)

V tomto aj nasledujúcich dvoch príkladoch je Schumacher označený ako „jeden z“, v tomto prípade jeden z najlepších pilotov histórie, ku ktorých sa Schumacher svojimi skvelými pretekárskymi schopnosťami a mnohými titulmi určite radí. Schumacher získal doposiaľ najviac titulov vo formule jeden.

29. *Za jedným z najsledovanejších pacientov sveta dochádza denne aj fyzioterapeut.* (Nádej na život: Lekári cvičia s bezvládnym telom Schumachera, 26.1.2014)

Tu Schumachera autor článku nazýva jedným z nasledovanejších pacientov sveta, keďže je známy po celom svete a všetky médiá jeho zdravotný stav sledujú, aby poskytli svojim čitateľom čo najnovšie a najpravdivejšie informácie.

30. *Počas veľmi úspešnej kariéry nazhromaždil jeden z najpopulárnejších nemeckých športovcov obrie imanie, ktorého hodnota sa odhaduje na približne 900 miliónov eur.* (Jeho slová sa naplnili: Schumacher mal spísaný závet a vedel prečo!, 6.1.2014)

V tomto príklade považujú Schumachera za jedného z najpopulárnejších nemeckých športovcov. Prídavné meno najpopulárnejší je výsledkom miliónovej podpory fanúšikov po celom svete.

31. **Šampión v pretekoch formule 1 Michael Schumacher (44) utrpel počas lyžovania vo francúzskych Alpách v rezorte Méribel zranenie hlavy a momentálne leží v kóme.** (Schumacherov stav sa zhoršil: Jeho mozog je poškodený, nevylučujú trvalé následky, 29.12.2013)

Čo sa týka titulov, ktoré Schumacher získal, nájdeme v denníku viacero príkladov. V príklade z tejto vety autor použil celé Schumacherovo meno a nazval ho šampiónom, teda majstrom v pretekoch formule 1 a narážal tým na to, že Schumacher viackrát tieto preteky vyhral a stal sa majstrom sveta.

32. **Sedemnásobný šampión formuly 1 Nemec Michael Schumacher sa ocitol v kritickom stave po nedeľňajšej operácii hlavy, ktorej predchádzal pád na lyžiach.** (Schumi, bojuj! Palce ti drží samotná kancelárka Merkelová, 30.12.2013)

Toto je podobný príklad ako ten predchádzajúci, ale autor okrem pomenovania šampión uvádza aj počet Schumacherových víťazstiev – sedem. Opäť používa celé Schumacherovo meno v spojení s jeho národnosťou.

33. **Sedemnásobný šampión "efjednotky" leží po nehode na nedeľňajšej lyžovačke v nemocnici vo francúzskom Grenobli v kóme v stabilizovanom, ale stále kritickom stave.** (Narodeninový darček: Ferrari poslalo Schumacherovi špeciálne prekvapenie!, 3.1.2014)

V tejto vete máme znova veľmi podobný príklad s počtom Schumacherových triumfov, tu je ale namiesto názvu športu formula jeden použitá jeho slangová skratka, ktorá je dokonca v úvodzovkách.

34. **Sedemnásobný majster sveta sa vážne zranil a je v kritickom stave.** (So Schumacherom bol lyžovať aj jeho syn: Teraz sleduje otcov boj o život!, 30.12.2013)

Opäť podobný príklad nájdeme vo vete z článku z 30. decembra. Nachádzame tu počet titulov, ktoré Schumacher získal, ale už tu nie je uvedený šport, v ktorom ich získal. Ten bol však spomenutý v článkoch z rovnakého dňa už niekoľkokrát a tak nebolo nutné to znova opakovať.

35. **Schumacher je najväčším šampiónom F1, sedemkrát sa mu podarilo stáť na najvyššom stupni víťazov.** (Otázniky okolo Schumacherovho pádu: Ako to bolo naozaj?, 4.1.2014)

V poslednom príklade ohľadom Schumacherových titulov vo formule jeden je ich počet vyjadrený vedľajšou vetou a slovo titul je vyjadrené popisom stáť na najvyššom stupni víťazov. V hlavnej vete je Schumacher nazvaný najväčším šampiónom F1, keďže autor článku sa opiera o fakt, že viac titulov vo formule jeden v celej jej histórii zatiaľ žiaden iný jazdec nezískal.

36. **Kancelárka sa pritom zranila práve v čase, keď sa Nemci strachujú o osud nemeckej legendy formuly 1 Michaela Schumachera.** (Čierny nemecký týždeň na lyžiach: Angela Merkelová má prasknutú panvu!, 7.1.2014)

Tento a nasledujúci príklad sú veľmi podobné. Tu je Schumacher nazvaný nemeckou legendou (obe slová už boli analyzované skôr) a nezhodným prívlastkom formuly 1 je bližšie uvedené, v ktorej oblasti je za legendu považovaný.

37. **Lekársky tím údajne zvažuje, či ho prebudí z umelého spánku, pretože nemeckej motoristickej legende hrozia ďalšie zdravotné komplikácie vrátane poškodenia pečene!** (Schumiho zrejme čoskoro prebudia z umelého spánku: Hrozí mu poškodenie pečene!, 12.1.2014)

V tomto príklade je použitý zhodný prívlastok a namiesto formuly 1 je použité prídavné meno motoristická.

38. **Globálna športová superhviezda priťahuje na nemocnicu a jej personál pozornosť celého sveta.** (ibid.)

Príklad z tejto vety má podobnú štruktúru ako ten predchádzajúci – dve prídavné mená a jedno podstatné meno. Prídavné meno globálna je tu použité vo význame celosvetový a druhé prídavné meno určuje oblasť, do ktorej Schumacher patrí. Predpona super- v podstatnom mene superhviezda ešte zdôrazňuje slovo hviezda, ktoré len samo o sebe označuje niekoho vynikajúceho.

39. „Žiadam každého, aby nechal pracovať lekárov a dal rodine pokoj na stretnutie s Michaelom,“ vyhlásila manažérka **nemeckého automobilového jazdca Sabine Kehmová**, ktorá nešpecifikovala, či ide o novinára. (Odporné praktiky v Grenoble: Človek prezlečený za kňaza sa chcel dostať k Schumimu!, 31.12.2013)

V tomto a nasledujúcich dvoch príkladoch je Schumacher označený ako jazdec. Podstatné meno je rozšírené dvoma prídavnými menami – jedno sa vzťahuje k jeho národnosti a druhé špecifikuje oblasť, v ktorej Schumacher jazdil.

40. Vo štvrtok sa neočakávajú nijaké ďalšie vyjadrenia ohľadom zdravotného stavu **bývalého úspešného jazdca**. (Schumacher stále v kritickom stave, zajtra by sa mal dožiť jubilea 2.1.2014)

Príklad v tejto vete uvádza, že Schumacher už s jazdením na formule jeden skončil a že jeho kariéra bola úspešná.

41. Po nehode **bývalého jazdca stajní Jordan, Benetton, Ferrari či Mercedes** si želajú jeho skoré uzdravenie aj bývalí spolujazdci. (Schumacherov stav sa zhoršil: Jeho mozog je poškodený, nevylučujú trvalé následky, 29.12.2013)

Posledný príklad so slovom jazdec je rozšírený prídavným menom bývalý a viacnásobným nezhodným prívlastkom, ktorý spomína značky formuly jeden, za ktoré Schumacher počas svojej kariéry preteká.

42. **Boj najlepšieho pilota v histórii F1 Michaela Schumachera od nedele sleduje doslova celý svet!** (Modlitby pre Schumiho: Dojímavé odkazy poslal Fittipaldi, Alonso, Becker či Podolski!, 30.12.2013)

Tento a nasledujúcich päť príkladov obsahujú slovo pilot. Schumacher je v tejto vete nazvaný najlepším pilotom v histórii F1, ktorým aj skutočne je vzhľadom k tomu, že jeho rekord doposiaľ nikto neprekonal.

43. **Sotva slávneho pilota formuly 1 začali po jeho vážnom zranení pri lyžovaní prebúdzat' z kómy, musia byť lekári na pozore pred ďalšími komplikáciami.** (Kritické chvíle prebúdzania Schumachera: Začalo sa skloňovať príšerné slovo, 4.2.2014)

Autor tejto vety ho nazval slávnym pilotom formuly 1, keďže každý, kto sa len okrajovo zaujíma o šport, už o ňom určite počul.

44. **Najúspešnejší pilot v dejinách F1 s 91 triumfami utrpel v nedeľu po lyžiarskom úraze vo Francúzskych Alpách vážne zranenia hlavy a musel podstúpiť dve operácie.** (Narodeniny v kóme! Za Schumim sa do nemocnice zišla rodina, 3.1.2014)

Tu vidíme podobný príklad ako je ten pod číslom 42 – prídavné meno najúspešnejší je synonymom k prídavnému menu najlepší a takisto podstatné meno dejiny je synonymom k slovu história. Tento názov je však ešte rozšírený nezhodným prívlastkom s 91 triumfami a udáva tak presný počet Veľkých cien, ktoré Schumacher počas kariéry pilota vyhral.

45. **Najúspešnejší pilot v dejinách "efjednotky" so siedmimi titulmi a 91 triumfami utrpel v nedeľu 29. decembra po lyžiarskom úraze vo Francúzskych Alpách vážne zranenia hlavy a musel podstúpiť dve operácie.** (Poriadny hnev Schumacherovej manželky: Dajte našej rodine pokoj!, 7.1.2014)

Opäť tu máme skoro totožný príklad ako ten predchádzajúci, rozdiel je iba v tom, že skratka F1 je vyjadrená slovne a slangovo ako efjednotka a okrem počtu víťazstiev Veľkých cien príklad udáva aj počet titulov majstra sveta, ktoré Schumacher získal.

46. *Fanúšikovia ťažko zraneného bývalého nemeckého pilota F1 Michaela Schumachera držia zástavy Ferrari pred nemocnicou Grenoble vo Francúzskych Alpách.* (Narodeninový darček: Ferrari poslalo Schumacherovi špeciálne prekvapenie!, 3.1.2014)

Posledný príklad so slovom pilot reaguje na vtedajší aktuálny zdravotný stav a nazýva Schumachera ako ťažko zraneného. Podstatné meno pilot je rozšírené zhodným prívlastkom, ktorý reprezentujú dve prídavné mená bývalý a nemecký, a nezhodným prívlastkom F1.

47. *Veľký šampión a legenda motoristického športu sa náhle ocitol v najťažšej situácii svojho života.* (Modlitby pre Schumiho: Dojímavé odkazy poslal Fittipaldi, Alonso, Becker či Podolski!, 30.12.2013)

V tejto vete sa na Schumachera vzťahujú hneď dve pomenovania. Prvé ho nazýva veľkým šampiónom a vzťahuje sa na jeho pôsobenie vo formule jeden a druhé sa týka prítomnosti a úspechov, za ktoré si Schumacher vyslúžil označenie legenda.

48. *Bývalý špičkový pretekár F1 Michael Schumacher je naďalej v kritickom stave.* (Lekár o Schumacherovom zranení: Stále je to otázka života a smrti!, 4.1.2014)

V tomto príklade nachádzame už neraz použité prídavné meno bývalý a podstatné meno pretekár F1, ktoré je rozšírené ešte jedným prídavným menom špičkový, odvodeným od podstatného mena špička, s významom profesionál v danom odvetví.

49. *Najväčšiu slávu zažil v červenej kombinéze Ferrari, v roku 2006 odjazdil za taliansky tím poslednú sezónu a hodlal ukončiť kariéru pilota.* (Otázniky okolo Schumacherovho pádu: Ako to bolo naozaj?, 4.1.2014)

V článku zo 4. januára je Schumacherov najväčší úspech vyjadrený celou vetou. Autor použil výraz v červenej kombinéze Ferrari, aby sa vyhol opakovaniu povolania Schumachera ako pilot, jazdec alebo pretekár.

50. *Svet sa stále trápi osudom Michaela Schumachera, ktorý už 25 dní leží v kóme po úraze hlavy na lyžovačke vo Francúzsku.* (Felipe Massa sa trápi osudom Michaela Schumachera: Dal si ho na prilbu a napísal mu list, 23.1.2014)

Touto vetou vyjadril novinár obavy fanúšikov z celého sveta o Schumachera, keďže ani po dvadsiatich piatich dňoch od jeho nehody nebolo jasné, či sa z toho dostane. Slovom osud je myslený Schumacherov nešťastný pád na lyžiach.

Záver

V závere možno konštatovať, že novinári slovenského bulvárneho denníka, ktorí píšú internetové články, používajú rozmanité označenia Michaela Schumachera. Môžeme medzi nimi nájsť jednoslovné a dvojslovné pomenovania, označenia súvisiace s vekom Schumachera a viacslovné pomenovania a vyjadrenia. Jednoslovné pomenovania sú vo všetkých prípadoch podstatné mená, ktoré sa viažu hlavne k Schumacherovmu povolaniu či národnosti. Dvojslovné označenia reprezentujú vo väčšine prípadov všeobecné podstatné mená rozvítené prídavnými menami a takisto bolo nájdených aj niekoľko nezhodných prívlastkov. Novinári niekoľkokrát použili aj označenia viažuce sa so Schumacherovým vekom, keďže len zopár dní po nehode mal narodeniny. Tieto označenia sú takisto vo väčšine prípadov podstatné mená rozvítené prídavnými menami. V poslednej časti sú uvedené viacslovné pomenovania a vyjadrenia v tvare podstatných mien rozvítených viacerými prídavnými menami, viacnásobných prívlastkov alebo celých viet. Príklady dokazujú, že počas niekoľkých mesiacov, kedy bola Schumacherova nehoda jednou z hlavných tém, autori článkov vytvorili a použili množstvo spôsobov na jeho označenie.

Literatúra

KLIMEŠ, L.: Slovník cizích slov. Praha: Státní pedagogické nakladatelství 1985.
SIPKO, J.: Teoretické a sociálno-komunikačné východiská lingvokultúrológie. Prešov: Filozofická Fakulta Prešovskej Univerzity 2011.
Slovník Cizích slov. 2005-2014. [cit. 2014-09-27]. Online: <<http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/kokpit-cockpit-kokpit>>
STEPANOV, J. S.: Konstanty: Slovar ruskoj kul'tury. Moskva: Jazyky ruskoj kul'tury 2004. Citované podľa: SIPKO, J.: Teoretické a sociálno-komunikačné východiská lingvokultúrológie. Prešov: Filozofická Fakulta Prešovskej Univerzity 2011.

Internetové zdroje

Cudzie slová. 2014. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cudzieslova.sk/hladanie/jubileum>>
Čierny nemecký týždeň na lyžiach: Angela Merkelová má prasknutú panvu! 2014. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/269523/ciorny-nemecky-tyzden-na-lyziach-angela-merkelova-ma-prasknutu-panvu.html>>
Dictionary.com. 2014. [cit. 2014-09-30]. Online: <<http://dictionary.reference.com/browse/ex->>
Felipe Massa sa trápi osudom Michaela Schumachera: Dal si ho na prilbu a napísal mu list. 2014. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/271024/felipe-massa-sa-trapi-osudom-michaela-schumachera-dal-si-ho-na-prilbu-a-napisal-mu-list.html>>
Jeho slová sa naplnili: Schumacher mal spísaný závet a vedel prečo! 2014. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/269521/jeho-slova-sa-naplnili-schumacher-mal-spisany-zavet-a-vedel-preco.html>>
Kritické chvíle prebúdzania Schumachera: Začalo sa skloňovať príšerné slovo. 2014. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/272113/kriticke-chvile-prebudzania-schumachera-zacalo-sa-sklonovat-priserne-slovo.html>>
Lekár o Schumacherovom zranení: Stále je to otázka života a smrti! 2014. [cit. 2014-09-27]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/269394/lekar-o-schumacherovom-zraneni-stale-je-to-otazka-zivota-a-smrti.html>>
Michael Schumacher – oficiálna stránka. 2014. [cit. 2014-09-21]. Online: <<http://www.michael-schumacher.de/>>
Modlitby pre Schumiho: Dojímavé odkazy poslal Fittipaldi, Alonso, Becker či Podolski! 2013. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/268992/modlitby-pre-schumiho-dojimave-odkazy-poslal-fittipaldi-alonso-becker-ci-podolski.html>>
Nádej na život: Lekári cvičia s bezvládnym telom Schumachera 2014. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/271313/nadej-na-zivot-lekari-cvicia-s-bezvladnym-telom-schumachera.html>>
Narodeninový darček: Ferrari poslalo Schumacherovi špeciálne prekvapenie! 2014. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/269330/narodeninovy-darcek-ferrari-poslalo-schumacherovi-specialne-prekvapenie.html>>
Narodeniny v kóme! Za Schumim sa do nemocnice zišla rodina. 2014. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/269288/narodeniny-v-kome-za-schumim-sa-do-nemocnice-zisla-rodina.html>>
Nové správy o Schumacherovom stave: Lekári začínajú hovoriť o mizivých šanciach! 2014. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/270983/nove-spravy-o-schumacherovom-stave-lekari-zacinaju-hovorit-o-mizivych-sanciach.html>>

- Odporná stránka je preč! Facebook zrušil skupinu, ktorá pochovávala Michaela Schumachera.* 2013. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://vas.cas.sk/clanok/9103/odpornastranka-je-prec-facebook-zrusil-skupinu-ktora-pochovavala-michaela-schumachera.html>>
- Odporné praktiky v Grenoble: Človek prezlečený za kňaza sa chcel dostať k Schumimu!* 2013. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/269119/odporne-praktiky-v-grenoble-clovek-prezlecceny-za-knaza-sa-chcel-dostat-k-schumimu.html>>
- Otázniky okolo Schumacherovho pádu: Ako to bolo naozaj?* 2014. [cit. 2014-09-27]. Online: <<http://zivot.azet.sk/clanok/15752/otazniky-okolo-schumacherovho-padu-ako-to-bolo-naozaj.html>>
- Pilot F1 má poškodený mozog: Táto trať zradila slávneho Schumiho!* 2013. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/269056/pilot-f1-ma-poskodeny-mozog-tato-trat-zradila-slavnego-schumiho.html>>
- Poriadny hnev Schumacherovej manželky: Dajte našej rodine pokoj!* 2014. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/269571/poriadny-hnev-schumacherovej-manzelky-dajte-nasej-rodine-pokoj.html>>
- Schumacher stále v kritickom stave, zajtra by sa mal dožiť jubilea.* 2014. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/269206/schumacher-stale-v-kritickom-stave-zajtra-by-sa-mal-doazit-jubilea.html>>
- Schumachera druhý raz operovali, lekári informovali o jeho stave.* 2013. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/269080/schumachera-druhy-raz-operovali-lekari-informovali-o-jeho-stave.html>>
- Schumacherov pád bol brutálny: Prilba ukázala hrôzu osudného nárazu.* 2013. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/269064/schumacherov-pad-bol-brutalny-prilba-ukazala-hrozu-osudneho-narazu.html>>
- Schumacherov stav sa zhoršil: Jeho mozog je poškodený, nevylučujú trvalé následky.* 2013. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/268938/schumacherov-stav-sa-zhorsil-jeho-mozog-je-poskodeny-nevylucuju-trvale-nasledky.html>>
- Schumacherova manažérka prehovorila: Aký je aktuálny stav legendy F1?* 2014. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/269143/schumacherova-manazerka-prehovorila-aky-je-aktualny-stav-legendy-f1.html>>
- Schumi, bojuj! Palce ti drží samotná kancelárka Merkelová.* 2013. [cit. 2014-09-27]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/269014/schumi-bojuj-palce-ti-drzi-samotna-kancelarka-merkelova.html>>
- Schumiho smutné narodeniny: Namiesto oslavy na chate smutné zhromaždenie!* 2014. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/schumi>>
- Schumiho zrejme čoskoro prebudia z umelého spánku: Hrozí mu poškodenie pečene!* 2014. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/270022/schumiho-zrejme-coskoro-prebudia-z-umeleho-spanku-hrozi-mu-poskodenie-pecene.html>>
- Smutná predpoveď neuroológov: Čo povedali doktori o Schumacherových šanciach?* 2014. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/274563/smutna-predpoved-neurologov-co-povedali-doktori-o-schumacherovych-sanciach.html>>
- So Schumacherom bol lyžovať aj jeho syn: Teraz sleduje otcov boj o život!* 2013. [cit. 2014-09-27]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/269022/so-schumacherom-bol-lyzovat-aj-jeho-syn-teraz-sleduje-otcov-boj-o-zivot.html>>
- Tiscali Media – Životopis Michaela Schumachera.* 2014. [cit. 2014-09-29]. Online: <<http://zivotopis.osobnosti.cz/michael-schumacher.php>>
- Vesmírne objekty.* 2011. [cit. 2014-09-28]. Online: <<http://vesmirnysvet.webnode.sk/vesmir/vesmirne-objekty/>>

Video priamo zo svahu: Takto zachraňovali Michaela Schumachera. 2013. [cit. 2014-09-27]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/269065/video-priamo-zo-svahu-takto-zachranovali-michaela-schumachera.html>>

Video z prilby ukázalo, ako sa pri lyžovačke zranil expilot: Takto spadol Michael Schumacher. 2014. [cit. 2014-09-27]. Online: <<http://www.cas.sk/clanok/269832/video-z-prilby-ukazalo-ako-sa-pri-lyzovacke-zranil-expilot-takto-spadol-michael-schumacher.html>>

Summary

The concept of „Schumacher“ after ski accident (December 2013) in the best known Slovak tabloid

The accident of Michael Schumacher is one of the most discussed topics not only among people interested in formula one. As all the media want to bring the newest information about his health state, since the accident they have written many articles about him. To avoid being monotonous, they use various denotations consisting of one, two or more words. The paper concentrates on denoting Michael Schumacher in the most known Slovak tabloid newspaper Nový Čas and is divided into four parts.